

Original Article

Relationship between Socio-Economic Status and Motivation to Participate in Sports Activities in Women Aged 25 to 35 Years in Tehran

Keyvan Molanorouzi^{*1} , Samira Hashemi² , Seyed Kazem Mousavi Sadati³

Citation: Molanorouzi, K., Hashemi, S., Mousavi Sadati, S. Relationship between Socio-Economic Status and Motivation to Participate in Sports Activities in Women Aged 25 to 35 Years in Tehran. Iranian Journal of Motor Behavior and Sport Psychology, 2022; 2(1): 62-71.

10.22034/ijmbp.2022.340866.1033

○ **Received:** 27 March 2022

● **Accepted:** 13 June 2022

● **Published:** 18 June 2022

*1. Assistant professor, Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran. (Corresponding Author).
E-mail: keivannorouzi@gmail.com

2. M.Sc. Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran.
E-mail: Mis.semiramis@yahoo.com

3. Assistant professor, Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, East Tehran Branch, Tehran, Iran.
E-mail: drmousavisadati@gmail.com

Abstract

Sports and physical activity play a very important role in helping health, social and economic goals. This research was conducted with the aim of investigating the relationship between socio-economic status and the motivation to participate in sports activities of women aged 25 to 35 in Tehran. In line with the purpose of this study, 100 women from District 3 of Tehran who had the necessary conditions to enter the study were purposefully selected. Questionnaires of socio-economic status of power and motivation to participate in sports activities were used. In this research, Inferential statistics including Pearson's correlation coefficient test and multiple linear regression analysis were used to analyze the data.

The results showed that there is a positive and significant relationship between socio-economic conditions and motivation for sports participation ($r = 0.253$, $p = 0.005$) and among socio-economic components, income ($r = 0.331$, $p = 0.001$). Economic class ($r = 0.212$, $p = 0.007$) and education ($r = 0.322$, $p = 0.001$) have a direct and significant relationship with motivation to participate in sports activities, while between housing status and participation motivation. No significant relationship was observed in sports activities ($r = 0.076$, $p = 0.153$). The results of multiple regression showed that education and income are the most important predictors of participation in women's sports activities.

According to the findings, it seems that the motivation of sports participation is affected by the socio-economic situation, so it is appropriate to plan for women's sports according to their socio-economic status.

Keywords: Physical Activity, Motivation, Socio-Economic Conditions

مقاله پژوهشی

ارتباط وضعیت اقتصادی- اجتماعی و انگیزه مشارکت به فعالیت‌های ورزشی در زنان ۲۵ تا ۳۵ سال شهر تهران

کیوان ملانوروزی^{۱*}، سمیرا هاشمی^۲، سید کاظم موسوی ساداتی^۳

چکیده

ورزش و فعالیت بدنی نقش بسیار مهمی در پیشرفت اهداف سلامتی، اجتماعی و اقتصادی دارد. این تحقیق باهدف بررسی ارتباط وضعیت اقتصادی - اجتماعی با انگیزه مشارکت به فعالیت‌های ورزشی زنان ۲۵ تا ۳۵ سال شهر تهران انجام گرفت. در راستای هدف این مطالعه تعداد ۱۰۰ نفر از زنان منطقه ۳ شهر تهران که شرایط لازم جهت ورود به پژوهش را داشتند به صورت هدفمند انتخاب شدند. از پرسش‌نامه‌های وضعیت اجتماعی - اقتصادی قدرت‌نما و انگیزه مشارکت به فعالیت ورزشی استفاده شد. در این پژوهش برای سنجش داده‌ها از آمار استنباطی شامل آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد بین شرایط اقتصادی - اجتماعی با انگیزه مشارکت ورزشی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($r=0/253$ ، $p=0/005$) بدین صورت که بین میزان درآمد ($r=0/331$ ، $p=0/001$)، طبقه اقتصادی ($r=0/212$ ، $p=0/007$) و تحصیلات ($r=0/322$ ، $p=0/001$) با انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد، در حالی که این ارتباط برای وضعیت مسکن با انگیزه مشارکت ورزشی معنی‌دار نبود ($r=0/076$ ، $p=0/153$). بدین‌گونه نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که مهم‌ترین عوامل پیش‌بینی‌کننده انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی زنان سطح تحصیلات و درآمد هستند. با توجه به نتایج حاصل شده به نظر می‌رسد که انگیزه مشارکت ورزشی تحت تأثیر وضعیت اقتصادی - اجتماعی قرار می‌گیرد بنابراین شایسته است، برنامه‌ریزی در حوزه ورزش زنان با توجه به وضعیت اقتصادی - اجتماعی آنان باشد.

واژه‌های کلیدی: فعالیت بدنی، انگیزش، وضعیت اقتصادی - اجتماعی

○ تاریخ دریافت: ۰۷ فروردین ۱۴۰۱
● تاریخ پذیرش: ۲۳ خرداد ۱۴۰۱
● تاریخ انتشار: ۲۸ خرداد ۱۴۰۱

۱. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران، (نویسنده مسئول).
E-mail: keivannorozy@gmail.com

۲. کارشناسی ارشد، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.
E-mail: Mis.semiramis@yahoo.com

۳. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شرق، تهران، ایران.
E-mail: drmousavisadati@gmail.com

مقدمه

و جامعه به همراه دارد، مبارزه با فرهنگ کم تحرکی یکی از مهم ترین مسائل برنامه ریزی و سیاست گذاری در جوامع امروزی است (گارل و همکاران) (۴). صنعتی شدن جوامع و ورود فناوری های مختلف بر همه ابعاد زندگی انسان از جمله تحرک و فعالیت او تأثیر گذاشته است. سیر تاریخ نشان دهنده

ورزش^۱ و فعالیت‌های جسمانی^۲ از زمان‌های دور به‌عنوان واقعیتی اجتماعی در جوامع بشری وجود داشته و جزئی از زندگی روزمره انسان‌ها بوده است (دالمان و همکاران) (۳). باوجود مزایای فراوانی که ورزش و فعالیت بدنی برای انسان

1. Sport
2. Physical activities

وضعیت اقتصادی- اجتماعی پائین‌تری دارند، بهتر هستند (رحمانی‌نیا و همکاران (۱۰)). علاوه بر این پژوهش‌های درنواز^۶ و همکاران (۱۱)، کانتوما و همکاران^۷ (۱۲)، جانستون و همکاران^۸ (۷)، راجش و همکاران^۹ (۸)، سوزان پائودل و همکاران^{۱۱} (۱۳) یانگر روابط قوی میان عوامل اقتصادی- اجتماعی با میزان مشارکت تمام گروه‌های سنی در فعالیت‌های ورزشی هستند. با توجه به مطالعات انجام‌شده می‌توان گفت که وضعیت اقتصادی- اجتماعی و شاخص‌های آن شامل میزان درآمد^{۱۱}، سطح تحصیلات^{۱۲}، تراکم خانواده^{۱۳}، سن^{۱۴}، وضعیت تأهل^{۱۵}، وضعیت سکونت^{۱۶}، نگرش خانوادگی از عوامل اصلی و سوق دهنده افراد برای انجام فعالیت‌های ورزشی هستند (نادریان و هاشمی) (۱۴). جوامع بشری به طبقات اجتماعی مختلفی تقسیم می‌شوند و هرکس بر اساس معیارهای اقتصادی، تحصیلات، ثروت شخصی و حرفه به طبقه اجتماعی- اقتصادی خاصی تعلق می‌گیرد. امروزه نوع اشتغال، ساعات بیکاری و روزهای تعطیل بر اساس طبقات اجتماعی متفاوت است و فعالیت‌های ورزشی نیز از این قاعده مستثنی نیستند (لی لوک) (۹). در واقع افرادی که به طبقات بالای جامعه تعلق دارند عموماً از دانش و اطلاعات بیشتری برخوردارند، به همین دلیل تصمیم‌گیری برای سبک زندگی آنها مبتنی بر آگاهی و دانش در زمینه مسائل بهداشتی و رفاهی است، اما افراد دارای سطح پائین وضعیت اجتماعی- اقتصادی، نگرش و رفتار مطلوبی نسبت به سلامتی ندارند و برای سلامتی خود ارزش قائل نیستند (رضوی و طاهری) (۱۵). مشارکت اقشار خاص در فعالیت‌های ورزشی تحت تأثیر طبقات اجتماعی- اقتصادی آنان قرار می‌گیرد. به عنوان مثال، شرکت زنان در ورزش‌های مختلف به فرآیندهای اجتماعی متفاوتی بستگی دارد. مثلاً در طبقات بالای اجتماعی- اقتصادی که زنان از موقعیت اقتصادی بهتر

تمایل درونی انسان به فعالیت بدنی است. در جوامع ابتدایی یا فرهنگ باستانی، برنامه‌های تربیت‌بدنی آسازمان‌یافته و هدفمند وجود نداشت (هانگ و همکاران) (۵). با این حال فعالیت بدنی جزء موارد اساسی زندگی روزمره بود. امروزه ورزش به عنوان ابزار مهمی در دست دولت‌ها برای هدایت مردم به سمت اهداف برنامه ریزی شده است. زیرا در جوامع امروزی صنعت ورزش ابزار اصلی آموزش عمومی در کشورهای پیشرفته است (شعبانی و همکاران) (۶)؛ با توجه به اهمیت صنعت ورزش شناسایی ابعاد مختلف رشته‌ها و فعالیت‌های ورزشی و همچنین تحقیق و بررسی پیرامون چگونگی وضعیت اقتصادی- اجتماعی افراد شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی یک عامل مهم تلقی می‌شود بنابراین باید اقشار مختلف جامعه اعم از فقیر، غنی، شاغل و بیکار، باسواد و بی‌سواد باید مورد بررسی قرار گیرند (جانستون و همکاران) (۷). از طرفی هر رشته و فعالیت ورزشی شرایط اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی خاص خود را می‌طلبد و مردم مناطق مختلف به رشته‌های خاصی گرایش دارند. (راجش و همکاران) (۸). امروزه، وضعیت مالی، محل سکونت، تعداد اعضای خانواده، سن، شغل، میزان تحصیلات و به‌طور کلی وضعیت اقتصادی- اجتماعی در میزان مشارکت فرد دخیل هستند (راجش و همکاران) (۸).

علاوه بر مطالب مطرح‌شده وضعیت اجتماعی- اقتصادی^۴ عامل اصلی نابرابری‌های سلامت محسوب می‌شود. کسانی که در محیط‌های فقیر زندگی می‌کنند، سطح کم‌ تحرکی و عدم فعالیت بیشتری از خود نشان می‌دهند (لی لوک)^۵ (۹). تحقیقات نشان می‌دهد که در جامعه ما ارتباط تنگاتنگی میان وضعیت اقتصادی- اجتماعی با آمادگی جسمانی، کم‌وزنی، اضافه‌وزن اقشار مختلف جامعه وجود دارد به‌عنوان مثال، دانش‌آموزانی که از وضعیت اقتصادی- اجتماعی بهتری برخوردارند، از نظر آمادگی جسمانی از دانش‌آموزانی که

3. Physical education programs
4. Social and economic status
5. Lee Louk
6. Drenowatz, et al
7. Kantomaa, et al
8. Johnston, et al
9. Rajesh et al
10. Susan Powell et al
11. Income
12. education level
13. family density
14. age
15. marital status
16. residence status

تحرك جسمانی دختران و زنان به معنای محرومیت بخش مهمی از جامعه از سلامت جسمی و روحی، نشاط و کارایی لازم است که مطمئناً لطمات جبران ناپذیری به کل جامعه وارد خواهد کرد. بنابراین لازم است مسئولان شرایط و زمینه های لازم را برای حضور بیشتر و فعال زنان در عرصه ورزش فراهم کنند. در همین راستا در پژوهش حاضر به بررسی این سؤال پرداخته می‌شود که آیا بین شرایط اقتصادی-اجتماعی بانگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی زنان ۲۵ تا ۳۵ سال شهر تهران رابطه وجود دارد؟

از طرفی بوتردیهاژ و همکاران (۲۰)، در تحقیقی نشان دادند که بین وضعیت اقتصادی-اجتماعی در سطوح مختلف (بالا، متوسط و پایین) با میزان مشارکت در فعالیت بدنی رابطه معنی‌داری وجود ندارد. همچنین کریستنسن^{۱۸} و همکاران (۲۴) به نبود رابطه میان وضعیت اقتصادی-اجتماعی با میزان فعالیت بدنی نوجوانان و کودکان اشاره کردند. در مطالعه راجش و همکاران (۸)، نتایج نشان‌دهنده ارتباط مثبت بین موفقیت‌های ورزشی با وضعیت اجتماعی-اقتصادی بود. همچنین در مطالعه سوزان پائودل و همکاران (۱۳)، حمایت خانوادگی و عوامل اجتماعی از مهم‌ترین فاکتورهای مشارکت در فعالیت ورزشی زنان نبالی بودند. راگنا استالسبرگ و همکاران (۱۸)، در پژوهش خود گزارش کردند که بین تحصیلات، درآمد و نوع مسکن با فعالیت بدنی ارتباطی وجود ندارد و این مطلب بر ضرورت این مقاله اشاره دارد.

روش شناسی

تدابیر برنامه‌ریزی جهت رسیدن به اهداف پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود که به شکل میدانی اجرا شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان ۲۵ تا ۳۵ سال منطقه ۳ شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بود که تعداد ۱۰۰ نفر به صورت هدفمند و در دسترس و بر اساس پاسخگویی به پرسش‌نامه مشخصات فردی به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. روش جمع‌آوری داده‌ها بدین صورت بود که ابتدا به صورت تصادفی ساده منطقه ۳ شهر تهران انتخاب شد و تعداد ۱۲۰ پرسش‌نامه به صورت نمونه‌گیری در دسترس بین شرکت‌کنندگان توزیع گردید و بعد از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها تعداد ۱۰۰ پرسش‌نامه قابلیت تجزیه و تحلیل را داشتند. از معیارهای ورود به پژوهش می‌توان به سلامت

و اوقات فراغت بیشتری برخوردارند عمدتاً به ورزش‌های پرهزینه و هیجان‌انگیزی مانند اسب سواری، اسکیت، گلف و تیس می‌پردازند. اما زنان طبقات پایین اجتماعی-اقتصادی فعالیت کمتری دارند زیرا در طبقات پایین میزان ورزش و تجربیات بدنی به واسطه ی درآمد ناچیز، در طول زندگی و خانواده کم است و بیشتر اوقات فراغت خود را صرف تماشای تلویزیون و گفت و گو با افراد خانواده می‌کنند، و نیز به علت مشغله کاری فراوان، وقت پرداختن به فعالیت‌های ورزشی و تفریحی را ندارند. علاوه بر این وضعیت نامقبول امنیتی در محل زندگی نیز به مشکلات آنان می‌افزاید (کیلی و همکاران)^{۱۶}.

در حیطه ارتباط بین شرایط اقتصادی-اجتماعی با میزان مشارکت در فعالیت بدنی تحقیقات زیادی انجام شده و نتایج تا حدودی در این زمینه متناقض است. تأثیر طبقات اقتصادی-اجتماعی بالا و پایین بر گرایش مردم به فعالیت‌های بدنی و رفتارهای ورزشی را معنی‌دار گزارش کردند. علاوه بر این سلیا و همکاران (۱۷)، در تحقیق خود به این نکته اشاره کردند که ارتباط مثبت و معناداری بین تحصیلات والدین و انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی در جوانان وجود دارد. اسلاسرگ و پترسون (۱۸)، در تحقیقی نشان دادند که با افزایش درآمد و سطح تحصیلات والدین، کودکان تمایل بیشتری به فعالیت‌های ورزشی دارند و از سلامت جسمانی بهتری برخوردار می‌شوند. اکبری و همکاران (۱۹)، در پژوهشی نشان دادند که برای افزایش میزان مشارکت ورزشی خانواده‌ها توجه به عوامل اقتصادی مهمتر از عوامل اجتماعی است.

باتوجه به مطالب ذکر شده، فعالیت بدنی و ورزش به‌عنوان یک ضرورت انکارناپذیر و نیاز اساسی برای همه کشورها و جوامع به شمار می‌رود و مورد توجه همگان قرار گرفته است. ورزش بانوان امروزه به‌عنوان یکی از موضوعات اصلی در عرصه ورزش مطرح است. این موضوع به دلیل ویژگی‌های ظاهری زنان است. تحقیقات نشان داده است که انجام ورزش و فعالیت‌های بدنی در زنان تأثیر عمیقی بر بارداری، شیردهی و سلامت در دوران پیری خواهد داشت (لی لوک) (۹) با وجود نقش مهم ورزش در سلامت زنان، جامعه ایران هنوز به اهمیت و ضرورت ورزش در بین دختران که مادران آینده جامعه محسوب می‌شوند، پی نبرده است و سلامت اعضای آینده جامعه در گرو سلامتی آنان است. به عبارت دیگر، عدم

17. Kelly

18. Kristensen PL

۸۴ درصد محاسبه شد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل آماری یافته‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد بدین صورت که برای تجزیه و تحلیل توصیفی یافته‌ها از فراوانی و درصد و برای تجزیه و تحلیل استنباطی یافته‌ها نیز از آزمون‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه در سطح معناداری $p \geq 0.05$ استفاده گردید. در این پژوهش به کلیه شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که هیچ‌گونه اجباری جهت شرکت در پژوهش وجود ندارد. اطلاعات شرکت‌کنندگان به صورت محرمانه محفوظ بوده و نتایج بدون نام منتشر شدند. کلیه مندرجات در این مقاله در جای دیگری ارسال و چاپ نشده است.

نتایج

در این پژوهش با استفاده از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف و باتوجه به قضیه حد مرکزی فرض نرمال بودن نمونه‌ها تأیید شد و سپس با استفاده از ضریب همبستگی و رگرسیون چندگانه ارتباط بین متغیر ملاک و متغیرهای پیش‌بین بررسی شد. اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در جدول ۱ آمده است. بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه تحقیق حاکی از آن است که ۳۸ نفر نمونه مورد بررسی در دامنه سنی ۲۵-۳۰ سال و ۶۲ نفر در دامنه سنی ۳۰ تا ۳۵ سال هستند همچنین ۳۶ نفر شاغل و ۶۴ نفر غیرشاغل هستند.

جسمانی (قلبی، عروقی، اسکلتی، عضلانی)، تمایل شرکت در پژوهش، نداشتن سابقه اختلالات روان‌شناختی اشاره کرد علاوه بر این عدم پاسخگویی کامل به سؤالات از معیارهای خروج از پژوهش بود. در این پژوهش به منظور گردآوری اطلاعات وضعیت اقتصادی - اجتماعی از پرسش‌نامه قدرت‌نما (۱۳۹۲) استفاده شد. این ابزار جهت سنجش وضعیت اقتصادی - اجتماعی مورد استفاده قرار می‌گیرد که دارای ۴ مؤلفه میزان درآمد، طبقه اجتماعی، تحصیلات و وضعیت مسکن و مجموعاً ۶ سؤال جمعیت‌شناختی و ۵ سؤال اصلی است. مقیاس اندازه‌گیری این سؤال‌ها در این پرسش‌نامه پنج گزینه‌ای و روش امتیاز گذاری به ترتیب خیلی پایین=۱ تا خیلی بالا=۵ است. اسلامی و همکاران (۲۱) روایی صوری و محتوایی پرسشنامه مذکور را توسط ۱۲ تن از متخصصین جامعه‌شناسی مورد تأیید قرار دادند، همچنین با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ پایایی پرسشنامه ۸۳ درصد به دست آمد. همچنین برای سنجش انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی از پرسشنامه بین‌المللی هونگ یونگ لین (۲) که دارای چهار مؤلفه دست آورد سلامتی، کنترل وزن، نشاط، لذت و تعامل اجتماعی است، استفاده شد سؤالات پرسشنامه انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بر اساس طیف پنج ارزشی لیکرت از کاملاً موافقم (۵) تا کاملاً مخالفم (۱) هم ارزش گذاری شد. در مطالعه اسلامی و همکاران (۲۱) با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ضریب پایایی پرسشنامه

جدول ۱. توزیع فراوانی مشارکت‌کنندگان پژوهش برحسب سن، تاهل، تحصیلات و وضعیت اشتغال

متغیر	فراوانی	درصد	
سن	۳۰-۲۵	۳۸	۰/۰۳۸
	۳۵-۳۰	۶۲	۰/۰۶۲
تاهل	متاهل	۷۳	۰/۰۷۳
	مجرد	۲۷	۰/۰۲۷
تحصیلات	پائین‌تر از دیپلم	۵	۰/۰۰۷
	دیپلم	۱۱	۰/۰۱۳
	فوق دیپلم	۲۱	۰/۰۲۰
	لیسانس	۳۹	۰/۰۳۳
اشتغال	ارشد و بالاتر	۲۴	۰/۰۲۷
	شاغل	۳۶	۰/۰۳۶
	غیر شاغل	۶۴	۰/۰۶۴

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، در بین وضعیت اجتماعی - اقتصادی و انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی ($p=0/005$ و $I=0/253$) رابطه معنی‌دار و مستقیمی وجود دارد. همچنین بین میزان درآمد ($p=0/001$ و $I=0/331$)، طبقه اقتصادی ($p=0/007$ و $I=0/212$) و تحصیلات ($p=0/153$ و $I=0/076$) ارتباط معنی‌داری وجود ندارد.

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، در بین وضعیت اجتماعی - اقتصادی و انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی ($p=0/005$ و $I=0/253$) رابطه معنی‌دار و مستقیمی وجود دارد. همچنین بین میزان درآمد ($p=0/001$ و $I=0/331$)، طبقه اقتصادی ($p=0/007$ و $I=0/212$) و تحصیلات ($p=0/153$ و $I=0/076$) ارتباط معنی‌داری وجود ندارد.

جدول ۲. بررسی رابطه بین متغیرهای شرایط اقتصادی - اجتماعی با انگیزه مشارکت به فعالیت‌های ورزشی

متغیر	انگیزه مشارکت	دست آورد سلامتی	کنترل وزن	نشاط و لذت	عامل اجتماعی
وضعیت اجتماعی - اقتصادی	** ۰/۲۵۳	** ۰/۳۴۱	** ۰/۲۶۲	** ۰/۲۵۱	** ۰/۳۱۰
میزان درآمد	** ۰/۳۳۱	** ۰/۳۵۲	** ۰/۲۱۳	** ۰/۲۶۶	** ۰/۲۹۴
طبقه اقتصادی	** ۰/۲۱۲	** ۰/۲۶۱	** ۰/۳۱۲	** ۰/۲۸۶	** ۰/۲۶۴
وضعیت مسکن	۰/۰۷۶	۰/۰۷۱	** ۰/۱۹۲	** ۰/۲۳۱	۰/۱۳۲
تحصیلات	** ۰/۳۲۲	** ۰/۳۶۲	** ۰/۳۰۱	** ۰/۲۰۹	** ۰/۳۱۰

** در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار است.

در این پژوهش جهت قابلیت پیش‌بینی متغیرهای پژوهش از طریق متغیر ملاک از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شد. در انجام تحلیل رگرسیون چندمتغیره برای بررسی معادله، ابتدا همه متغیرهای پیش‌بین یک‌باره وارد معادله پیش‌بینی می‌شوند و در صورتی که معادله رگرسیون معنادار نباشد، متغیری که ضعیف‌ترین همبستگی جزئی با متغیر ملاک را

دارد از معادله حذف می‌شود و این روند ادامه پیدا می‌کند تا در نهایت معادله رگرسیون معنادار به دست آید با توجه به اطلاعات حاصل از جدول ۳ مشخص می‌شود میزان درآمد و تحصیلات بالاترین عامل پیش‌بینی‌کننده انگیزه مشارکت به فعالیت‌های ورزشی شرکت‌کنندگان هستند.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه بین مؤلفه‌های وضعیت اجتماعی - اقتصادی و انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی به روش گام‌به‌گام

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	B	β	t	p
انگیزه مشارکت در فعالیت ورزشی	ضریب ثابت	۱۳/۳۲	-	۱/۲۳	۰/۱۵۶
	میزان درآمد	۷/۶۳	۰/۲۱۳	۳/۷۳	۰/۰۰۱
	تحصیلات	۶/۳۶	۰/۱۹۶	۳/۵۰	۰/۰۰۱

(۱۵)، قدرت نما و همکاران (۱) همسو است. همچنین اکبری و همکاران (۱۹)، در پژوهشی تأثیر عوامل اجتماعی - اقتصادی بر میزان مشارکت ورزشی خانواده‌ها مثبت گزارش کردند که با نتایج پژوهش حاضر همسو است. نتایج پژوهش بوتودیهاژ و همکاران (۲۰)، کریستنسن و همکاران (۲۴) با نتایج این بخش از پژوهش حاضر همسو نیست. به نظر می‌رسد یکی از دلایل اختلاف تحقیقات ذکر شده با پژوهش حاضر سن آزمودنی‌ها باشد. دو تحقیق ذکر شده که نتایج آن‌ها با نتایج تحقیق

بحث

هدف از این پژوهش بررسی ارتباط وضعیت اقتصادی - اجتماعی و انگیزه مشارکت به فعالیت‌های ورزشی در زنان ۲۵ تا ۳۵ سال شهر تهران بود. به همین ترتیب نتایج تحقیق حاضر نشان داد که ارتباط مثبت و معناداری بین وضعیت اجتماعی - اقتصادی و مشارکت به فعالیت‌های ورزشی وجود دارد که با نتایج مطالعات راجش و همکاران (۸)، سبیرا و همکاران (۲۲)، وندریش و همکاران (۲۳)، رضوی و طاهری

برای افراد تحصیل کرده بیشتر مشخص می‌شود و با برنامه ریزی منظم تری به ورزش می‌پردازند. در حالی که افراد با تحصیلات کمتر و اغلب متعلق به طبقات کم درآمد جامعه، معمولاً با بدن خود رابطه ابزاری دارند، یعنی بدن شان ابزار کار و کسب نان است. این را می‌توان در فرهنگ سلامت آنها مشاهده کرد. از آن جمله می‌توان به عدم توجه به سبک زندگی فعال و تغذیه ناسالم اشاره کرد (۲۱).

برای اینکه زنان در جریان اصلی زندگی قرار گیرند، باید همانند مردان از همه امکانات آموزشی، تفریحی و ورزشی بهره‌جویند و شاید مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بتواند یکی از بهترین نقش‌ها را در این زمینه ایفا کند. از طریق ارتباطات ورزشی، فاصله اجتماعی بین زن و مرد کمتر شده و بدین ترتیب فرصت‌های لازم برای ابراز توانایی‌ها و ویژگی‌های مثبت و کارا، به‌خصوص در ارتباط با جامعه ایجاد می‌شود. از این‌رو، بر اساس نتایج و تصویر به‌دست‌آمده از مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و وضعیت اجتماعی - اقتصادی جامعه مورد مطالعه، لزوم تدوین برنامه جدید و تجدیدنظر و بازنگری در برنامه‌های جاری به‌منظور هماهنگی مشخص می‌شود. همچنین باتوجه به حساسیت‌های خاص قشر مورد مطالعه، باید مشارکت در فعالیت‌های ورزشی این گروه را بسیار بااهمیت و جدی تلقی کرد و این نکته را در نظر داشت که عدم توجه به آن عواقب فرهنگی - اجتماعی و انتقادی شایان توجهی را در برخواهد داشت. از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به عدم تمایل شرکت‌کنندگان جهت پاسخگویی به سؤالات و همچنین نبود مکان مناسب برای اجرای پژوهش اشاره کرد. در فرجام این پژوهش پیشنهاد می‌شود باتوجه به یافته‌های به‌دست‌آمده، علاوه بر فراهم کردن امکانات ورزشی، دوره‌های آموزشی و دانش‌افزایی نیز به‌منظور افزایش درک تأثیرات مثبت مشارکت در فعالیت ورزشی برای زنان برپا کنند.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ارتباط مثبت و معناداری بین وضعیت اجتماعی - اقتصادی و مشارکت به فعالیت‌های ورزشی وجود دارد بنابراین شایسته است که برنامه‌ریزی در حوزه فعالیت بدنی زنان باتوجه به محیط اجتماعی - اقتصادی آنان باشد.

حاضر ناهمسو است، روی نوجوانان و دانش آموزان صورت گرفتند ولی پژوهش حاضر بر روی زنان دامنه ۲۵ تا ۳۵ سال بود.

علاوه بر این راگنا استالسبرگ و همکاران (۱۸)، در پژوهشی به بررسی این سؤال پرداختند که آیا سطح فعالیت بدنی افراد مرتبط با شرایط اقتصادی - اجتماعی آنها است نتایج نشان‌دهنده عدم ارتباط بین تحصیلات، درآمد و نوع مسکن با فعالیت بدنی بود تنها متغیر اوقات فراغت با وضعیت اقتصادی - اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری داشت که با نتایج این بخش از مطالعه همسو نیست.

همان‌طور که در بخش یافته‌ها اشاره شد نتایج نشان داد که رابطه مستقیم و معناداری بین سطح تحصیلات، درآمد و طبقه اقتصادی با شرکت در فعالیت‌های ورزشی وجود دارد که با نتایج پژوهش ناکب (۲۵)، رضوی طاهری (۱۵)، سلیم مارکن و همکاران (۱۷) همسو است و با نتایج تحقیق مورنو و همکاران (۲۶)، آقا علی نژاد (۲۷) همسو نیست. در مورد تحصیلات و عدم همسویی نتایج تحقیق حاضر با دو تحقیق ذکر شده، به نظر می‌رسد بالاتر بودن سطح تحصیلات شرکت‌کنندگان پژوهش حاضر نسبت به تحقیقات ذکر شده از دلایلی احتمالی ناهمسو بودن این نتایج باشد. باتوجه به نتایج تحقیقات انجام‌گرفته، می‌توان گفت که افراد با سطح آگاهی بالاتر، به‌طور منظم‌تری به ورزش و فعالیت‌های بدنی می‌پردازند که دلیل آن نیز داشتن آگاهی بیشتر در مورد فواید ورزش و فعالیت بدنی است؛ بنابراین می‌توان با افزایش و بالابردن سطح آگاهی و اطلاعات در مورد فواید ورزش که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت‌های ورزشی است، افراد را بیشتر در این زمینه تشویق و یاری کرد. علاوه بر این نتایج آزمون رگرسیون در این پژوهش نشان داد که به ترتیب سطح تحصیلات و میزان درآمد، پیش‌بینی‌کننده‌های قوی‌تری برای انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی شرکت‌کنندگان بودند. این نتیجه با نتایج تحقیق قدرت‌نما و همکاران (۱) همسو است و با نتایج تحقیق اسلامی و همکاران (۲۱) مغایر است.

اسلامی و همکاران (۲۱)، شهروندان شهرهای استان مازندران را مورد بررسی قرار دادند و به ترتیب طبقه اقتصادی، میزان درآمد و تحصیلات را پیش‌بینی‌کننده مطمئنی برای مشارکت در فعالیت ورزشی شرح دادند. با توجه به اینکه پژوهش حاضر در شهر تهران انجام شد شاید یکی از دلایل احتمالی این ناهمسویی تفاوت در محل زندگی نمونه‌ها باشد. همچنین اهمیت و ضرورت پرداختن به فعالیت‌های ورزشی

ملاحظات اخلاقی

حامی مالی

این تحقیق هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

کیوان ملانوروزی: ایده و طراحی پژوهش، تحلیل داده، تفسیر نتایج و تأیید نهایی دست‌نوشته

سمیرا هاشمی: جمع‌آوری داده، تهیه و ویرایش دست‌نوشته

سید کاظم موسوی ساداتی: جمع‌آوری و تحلیل داده، تفسیر نتایج، ویرایش دست‌نوشته

تعارض منافع

بنابراین اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله، بدین‌وسیله مراتب تشکر و قدردانی خود را از کلیه شرکت‌کنندگان محترم در این تحقیق که محققان را یاری کردند، ابراز می‌نمایند.

References

1. Ghodrathnama A, Heidarinejad S, Davoodi I. The Relationship between Socio – Economic Status and the Rate of Physical Activity in Shahid Chamran University Students of Ahwaz. *Journal of Sport Management*. 2012;5(16):5-20. [In Persian].
2. Hung-Yung L. The study of exercise participation motivation and the relationship among service quality, customer satisfaction, and customer loyalty at selected fitness health clubs in Taipei city, Taiwan. United State of America, Michigan: ProQuest, UMI Dissertation Publishing; 2010.
3. Dollman J, Lewis NR. The impact of socioeconomic position on sport participation among South Australian youth. *Journal of Science and Medicine in Sport*. 2010;1(318-322).
4. Goral M. Social attitudes of Turkish students towards participation in physical education and sport. *Social behavior and personality*. 2010;38(9):1243-60.
5. Huang H, Humphreys BR. Sports participation and happiness: Evidence from US micro data. *Journal of Economic Psychology*. 2012(33):776-93.
6. Shabani A, Ghafouri F, Honari H. Investigation of the Challenges of Public Sports in Iran. *Research in Physical Education Sciences*. 2018(10):13-26. [In Persian].
7. Johnston LD, Delva J, Malley PMO. Sports Participation and Physical Education in American Secondary Schools. *American Journal of Preventive Medicine*. 2007;33(4):195-205.
8. Rajesh a, Sakeer H. Role of socio-economic status and emotional intelligence on sports attainments: A cross-sectional study with women athletes in Kerala, India. *Materials Today: Proceedings*. 2020;37(93):2334-40.
9. Lee Lok J. The effects of socio-economic status on physical activity participation in Hong Kong adolescents: a social ecological approach. *Pokfulam, Hong Kong: The University of Hong Kong*; 2012.
10. Rahmaninia F, Daneshmandi H, Taghipour A. The Relationship Between Underweight And Overweight To Physical Fitness And Socioeconomic Status Of Students. *SPORT BIOSCIENCES (HARAKAT)*. 2010(3):144-27. [In Persian].
11. Drenowatz C, Eisenmann J, Pfeiffer K, Welk G, Heelan K, Gentile D, et al. Influence of socio-economic status on habitual physical activity and sedentary behavior in 8 to 11 year old children. *Journal of BMC Public Health*. 2010(10):1-11.
12. Kantomaa T M, Tuija H T, Simo N, Anja M T. Adolescents' physical activity in relation to family income and parents' education. *Journal of Preventive Medicine*. 2007;44(5):410-5.
13. Paudel S, Owen AJ, Smith BJ. Socio-ecological influences of leisure-time physical activity among Nepalese adults: a qualitative study: Paudel et al. *BMC Public Health*. 2021:23-45.
14. Naderian Jahormi M, Hashemi H. Participation in recreational sports, motivations and presuppositions in the recreational aspect of sports. *Research in Sports Sciences*. 2008;1(22):39-53. [In Persian].
15. Razavi MH, Taheri Ashkoh R. Investigation of the socio-economic status of people participating in public sports activities in Mazandaran province. *Journal of Sports Management*. 2012;2(5):21-34. [In Persian].
16. Kylie B, Cleland VJ, Salmon J, Timperio AF, Crawford DA. Personal, social and environmental correlates of resilience to physical inactivity among women from socio-economically disadvantaged backgrounds. *Health Education Research*. 2010 25(2):268-81.

17. Celia MM, Fernando GM, Carlos GB, Alfredo SI, Héctor GP. Socioeconomic status, parental support, motivation and self-confidence in youth competitive sport. *Social and Behavioral Sciences*. 2013 (82):7650-4.
18. Stalsberg R, Pedersen AV. Are Differences in Physical Activity across Socioeconomic Groups Associated with Choice of Physical Activity Variables to Report? *Int Journal Environ Res Public Health*. 2018;15(5):992.
19. Akbari B, Askarian F, Jafari S, Akbari N. Impact of Socio-Economic factors on sports participation in Maragheh Households. *Sports Management and Development*. 2016;6(1):105-16. [In Persian].
20. Botrdeaudhuij C, Simon F, De Meester F, Van Lenthe H, Spittaels N, Lien F, et al. Are physical activity interventions equally effective in adolescents of low and high socio – economic status (SES): results from the European teenage project. *Journal of Health Education Research*. 2011;26(1):119-30.
21. Eslami A, Mahmoudi A, Khabiri M, Najafian Razavi SM. The role of socio-economic status in the motivation of citizens to participate in public-recreational sports. *Applied Researches in Sport Management*. 2013;2(3):89-104. [In Persian].
22. Seabra A, Mendonc D, Maia J, Welk G, Brustad R, Fonseca AM, et al. Gender, weight status and socioeconomic differences in psychosocial correlates of physical activity in schoolchildren. *Journal of Science and Medicine in Sport*. 2013(16):320–6.
23. Vandendriessche JB, Vandorpe BF, Vaeyens R, Malina RM, Lefevre J, Lenoir M, et al. Variation in sport participation, fitness and moto coordination with socioeconomic status among Flemish children. *Exercise Science*. 2012;24(1):113-28.
24. Kristensen PL, Korsholm L, Møller NC, Wedderkopp N, Andersen LB, Froberg K. Sources of variation in habitual physical activity of children and adolescents the European youth heart study. *Journal of Medicine and Science in Sports*. 2008;18(3):298-308.
25. Nakeeb Y, Duncan M, Lorayne W, Alan N. The impact of socio – economic status on the physical activity levels of British Secondary school children. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 2002;7(1):30-44.
26. Moreno LA, González-Gross M, Kersting M, Molnár D, de Henauw S, Beghin L, et al. Assessing understanding and modifying nutritional status, eating habits and physical activity in European adolescents: The HELENA (Healthy Lifestyle in Europe by Nutrition in Adolescence) Study. *Public Health Nutrition*. 2008 11(3):288-99.
27. Agha Ali Nejad H, Rajabi H, Sadiq R, Amirzadeh F. The relationship between the level of physical activity, physical fitness and body composition with the socio-economic status of 15-17-year-old female students in Tehran. *Journal of Sport Movement Sciences*. 2009(6):14. [In Persian].